

Посилення
Правових Можливостей

Соціальна допомога самотнім батькам

Самотня мати — жінка, яка не перебуває у шлюбі (у свідоцтві про народження дитини відсутній запис про батька дитини або запис про батька проведено у встановленому порядку за вказівкою матері).

Самотнім батьком вважається чоловік, котрий не перебуває у шлюбі та самотійно виховує дитину, у якої немає матері (або мати відмовилась від дитини у пологовому будинку), чи усиновлену дитину.

Якими пільгами може користуватися самотня мати (самотній батько)?

1. **Першочергове право при прийомі на роботу.** Самотнім батькам, що мають дитину віком до 14 років або дитину-інваліда, забороняється відмовляти у прийомі на роботу.

2. **Додаткова відпустка.** Самотнім матерям (батькам), удовам (удівцям), а також особам, які взяли дитину під опіку та які виховують дитину самотійно, надається додаткова оплачувана відпустка на 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів. За наявності декількох підстав для надання цієї відпустки її загальна тривалість не може перевищувати 17 календарних днів.

3. **Збереження робочого місця.** Самотніх батьків, у яких є діти віком до 14 років або дитина-інвалід віком до 18 років, працедавець не має права звільнити за власною ініціативою.

4. **Першочергове надання житлового приміщення.** Самотні батьки мають право першочергового отримання квартир або садибних (одноквартирних) житлових будинків із житлового фонду соціального призначення, якщо вони мають право на отримання такого житла.

Що потрібно знати при зверненні за призначенням соціальної допомоги?

Якщо ви в статусі самотніх батьків уклали шлюб, за вами зберігається право на одержання допомоги на дітей, які народилися до цього шлюбу, за умови, якщо ці діти не були усиновлені чоловіком (дружиною).

Допомога на дітей самотнім батькам призначається незалежно від одержання на дітей інших видів допомоги.

Допомога на дітей самотнім матерям призначається з місяця, в якому було подано

заяву з усіма необхідними документами, та виплачується щомісяця по місяць досягнення дитиною 18-річного віку включно.

Допомога на дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою у вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, то до закінчення такими дітьми навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років – при наданні довідки з навчального закладу) самотнім матерям, які не одержують на них пенсії в разі втрати годувальника або соціальної пенсії, надається у розмірі, що дорівнює різниці між 50 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців, але не менш ніж 30 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

30% прожиткового мінімуму на дитину відповідного віку станом на 2011 рік

На дітей віком до 6 років:

з 1 січня. . . . . 244,80 грн.

з 1 квітня	249,60 грн.
з 1 жовтня	255,90 грн.
з 1 грудня.	261,00 грн.

На дітей віком від 6 до 18 років:

з 1 січня.	293,10 грн.
з 1 квітня	299,10 грн.
з 1 жовтня	306,60 грн.
з 1 грудня.	312,60 грн.

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї визначається на підставі довідок про доходи, декларації про доходи та майновий стан і акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї.

Увага! Жінка, яка має дітей від особи, з котрою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з котрою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, права на одержання допомоги, встановленої на дітей для самотніх матерів, не має. При реєстрації цією жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

Перелік документів, що подаються до органу праці та соціального захисту населення для одержання допомоги на дітей самотнім матерям:

- 1) заява про призначення допомоги, що складається за формою, затвердженою Міністерством соціальної політики;
- 2) довідка державного органу реєстрації актів цивільного стану про підстави внесення до книги реєстрації народжень відомостей про батька дитини;
- 3) копія свідоцтва про народження дитини;
- 4) довідка про проживання дитини з матір'ю, видана за місцем проживання сім'ї.

Якщо одержати таку довідку неможливо, орган праці та соціального захисту населення здійснює обстеження сім'ї за місцем проживання і складає акт із зазначенням факту проживання дитини з матір'ю.

Важливо!

Допомога на дітей самотнім матерям може бути призначена органами праці та соціального захисту населення не лише за місцем реєстрації матері, а й за місцем фактичного проживання.

Візьміть на замітку!

Мінімальна заробітна плата станом на 2011 рік:

з 1 січня	941 гривня
з 1 квітня	960 гривень
з 1 жовтня	985 гривень
з 1 грудня	1004 гривні.

Прожиткові мінімуми відповідної категорії станом на 2011 рік.

Діти віком до 6 років:

з 1 січня	816 гривень
з 1 квітня	832 гривні
з 1 жовтня	853 гривні
з 1 грудня	870 гривень.

Діти віком від 6 до 18 років:

з 1 січня	977 гривень
з 1 квітня	997 гривень
з 1 жовтня	1022 гривні
з 1 грудня	1042 гривні.

Майте на увазі!

Верховна Рада України запровадила виділення державної щомісячної допомоги малозабезпеченим сім'ям на виховання дітей віком від 3 до 18 років. Законом України "Про внесення змін до статті 15 закону "Про дер-

Жавну соціальну допомогу мало забезпеченим сім'ям" встановлюється графік поетапного збільшення такої допомоги.

Згідно із цим законом, у 2011 році щомісячна допомога на кожну дитину **віком від 3 до 13 років** становитиме 60 гривень,
у 2012 році – 120 гривень,
у 2013 році – 180 гривень,
у 2014 році – 250 гривень.

На дітей **віком від 13 до 18 років** з 2011 року допомога становитиме 100 гривень,
з 2012 року – 230 гривень,
з 2013 року – 360 гривень,
з 2014 року – 500 гривень.

Звертаємо увагу, що цей буклет має рекомендаційний характер, тож розбір окремих ситуацій потребує консультації з фахівцем.

Законодавство час від часу змінюється, тому подана інформація не є офіційним тлумаченням чинного законодавства.

Додаткова інформація на цю тему, а також електронний варіант буклета та консультації з різних правових питань – на сайті “Правовий простір” www.pravo.prostir.ua.

Цей буклет видано в рамках ініціативи “Посилення правових можливостей бідних верств населення”, яку реалізує Міжнародний Фонд Відродження за програмою “Верховенство права”.

Контакти:
Міжнародний Фонд Відродження, Програма “Верховенство права”
телефон/факс: 044 482 03 63, www.irf.kiev.ua, email: rol@irf.kiev.ua